

2026-01-22

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se

Yttrande avseende remiss av SOU 2025:80 Koordinatbestämda fastighetsgränser

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) är en partipolitiskt obunden intresse- och företagargrupp för människor och företag inom de gröna näringarna, det vill säga företag med sin bas i jord och skog såsom spannmålsodling, djurhållning, trädgårdsnäring och skogsbruk. LRFs ca 120 000 medlemmar driver tillsammans nästan 60 000 företag och det gröna näringslivet står för lite mer än 4 procent av Sveriges BNP. LRFs medlemmar finns i hela landet.

LRF har fått möjlighet att yttra sig avseende remiss av SOU 2025:80 Koordinatbestämda fastighetsgränser.

Fastigheter utgör en grund för de gröna näringarnas verksamheter. Jord- och skogsbruk bedrivs på mark och var gränsen mellan fastigheterna går är viktig information för att kunna nyttja sin mark fullt ut. Många gränser på jord- och skogsfastigheter är gamla och det kan vara svårt att återfinna gränsmärken i fält. Vidare ägs fler och fler fastigheter av personer som inte är bosatta på fastigheten. Detta gör att lokalkännedom om sina marker försvinner.

Teknikutvecklingen inom jord- och skogsbruket går ständigt framåt. Det gäller såväl självgående maskiner inom lantbruket som GNSS-styrd avverkning i skogen. För detta krävs pålitlig data för fastighetsgränsernas lägen. Många markägare förlitar sig på den digitala registerkartan (DRK) och har inte kunskap om att fastighetsgränsernas lägen i DRK inte är tillförlitliga.

LRF är positiva till förslaget om införande av koordinatbestämda fastighetsgränser. Ett successivt införande är att föredra framför att göra DRK till rättsligt gällande. Inom områden med högt markvärde eller stort nybyggnadstryck kommer omställningen till koordinatbestämda fastighetsgränser gå fortare. Här finns även incitament för fastighetsägare att vidta den nya åtgärden särskild koordinatbestämning. LRF ser dock inte samma incitament att söka särskild koordinatbestämning av fastighetsgräns på jord- och skogsbruksfastigheter. Det finns en risk att fastigheter på landsbygden därför inte kommer att följa med i utvecklingen i samma takt som fastigheter inom eller i närhet av detaljplanlagda områden. Vidare kan detta på längre sikt skapa förvirring kring vilka gränser som har rättsligt gällande koordinater och vilka gränser vars markeringar i fält är de rättsligt gällande. LRF efterfrågar därför incitament för ägare till jord- och

skogsbruksfastigheter att söka koordinatbestämning av fastighetsgränsen. En omställning till koordinatbestämda fastighetsgränser på en klar majoritet av Sveriges fastighetsgränser inom en överskådlig tid är att föredra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Möjligheten för fastighetsägare att kunna komma överens om gränsens sträckning samt mäta in gränspunkter med relativt enkla verktyg, för att sedan få detta fastställt genom ett beslut på Lantmäterimyndigheten, är positivt. Här är det viktigt att myndigheten är tydliga med vilket gränssnitt som ska användas och att kostnaden för de kontroller myndigheten är ålagda att göra hålls nere. Många fastighetsgränser på landsbygden härstammar från olika skiftesreformer, det vill säga det har inte skett någon förrättningsåtgärd som påverkat gränsdragningen på 100-150 år. Om incitamenten inte är tillräckligt attraktiva i förhållande till kostnaden för att inkomma med en överenskommelse om att koordinatbestämma dessa gränser så finns en risk att dessa fastighetsgränser lever kvar i en föråldrad lagstiftning. Vilket motverkar syftet med införandet.

Utredningen öppnar för att privata aktörer ska kunna anlitas av markägare för att ta fram koordinater på fastighetsgränserna inför särskild koordinatbestämning. Vidare står det att i de områden där marknaden inte är attraktiv nog för att tillhandahålla dessa tjänster ska Lantmäteriet utföra motsvarande arbete. LRF ser en risk att prisbilden kan komma att variera stort mellan olika delar av landet. En konkurrensutsatt marknad ger generellt sett lägre priser medan en monopolställning inte har samma effekt. Därför är det viktigt att prisbilden för särskild koordinatbestämning blir såväl rättvis som rimlig och förutsägbar oavsett var i landet fastigheten är belägen.

Det är inte alltid som det finns en godtagbar mobiltäckning i områden där jord- och skogsbruksfastigheter är belägna. Detta gör att koordinatbestämda fastighetsgränser behöver kompletteras med markeringar på marken. Det är viktigt att kostnaden för en förrättning där mobiltäckningen är dålig inte blir högre än för de som äger fastigheter i områden med god mobiltäckning.

Många av LRFs medlemmar äger fastigheter som har del i marksamfälligheter av olika slag. Vissa som nyttjas och fortfarande fyller sin funktion, vissa som för länge sedan spelat ut sin roll. Det är viktigt att äldre marksamfälligheter inte per automatik ges koordinatbestämda fastighetsgränser då de påverkas av en förrättning. Här måste Lantmäterimyndigheten ta ansvar för huruvida marksamfälligheten fortfarande fyller det syfte den en gång bildades för. Om så inte är fallet ska marksamfälligheten avvecklas. Idag finns det många äldre marksamfälligheter som inte nyttjas för delägarnas gemensamma behov utan snarare är ett hinder i ett effektivt nyttjande och brukande av jord- och skogsbruksfastigheter.

Med vänliga hälsningar
LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

LRF 2025/9848

3(3)

Magnus Kindbom

Enhetschef LRF Skogsägarna
Näringspolitisk policy

Sara Andersson

Handläggare,
Sakkunnig LRF Syd